19e Jaar, No. 59. — 'SHERTOGENBOSCH. — Donderdag 20 Mei 1847.

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad

DICERE VERUM QUID VETAT?

ABONNEMENTS-PRIJS
Voor de Stad f 12.
Franco per post » 14.

(Verschijnende driemalen in de week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.)

ADVERTENTIEN
15 cents de regel.
behalve 35 cents zegel.

Hetgeen wij eenigen tijd geleden voorspeld hebben, verwezenlijkt zich meer en meer. De zitting der Staten Generaal spoedt ten einde en niets is er gedaan. Niets! Niets! Niets! Ziedaar de leus, welke dit jaar inzonderheid kenmerken zal; en hoe veel is er niet te doen? Onze lezers, die het uittreksel van het algemeen verslag over de begrootingswetten gelezen hebben, zullen daarin eene schrikbarende opsomming gevonden hebben van onderwerpen, het een al gewigtiger dan het ander, welke eene spoedige voorziening vorderen, en waaraan intusschen niets, niets hoegenaamd gedaan wordt, waaraan men bij de Regering zelfs niet schijnt te denken.

Wederom zijn de Kamers voor eenige weken uiteengegaan, om aan de Regering den tijd te geven op hare bedenkingen tegen de begrootingswetten te antwoorden, en terwijl onze volks-vertegenwoordigers het frissche meigroen gaan genieten, zal het ministerie een of ander bereiden, om hunne opgeklaarde hersenen en door het liefelijk saisoen opgevrolijkte harten zoo wat van dien kost op te disschen, welken wij reeds lang van het ministerie gewoon zijn te ontvangen; het zal junij geworden zijn, de wij is niet meer daar, om in de doffe vergaderzaal van 's lands vertegenwoordiging de schoone zomerdagen, welke buiten zoo veel bekoorlijks opleveren, door te brengen met redeneren, discussieeren enz; de Begrootingswetten zullen *au pas de course* behandeld worden en welligt gestemd om er maar af te komen en de Vertegenwoordigers des Nederlandschen Volks zullen door den minister van Binnenlandsche zaken naar huis teruggezonden worden, met een fijn gesponnen kompliment over het hooge gewigt van hetgeen door hen vastgesteld is en over den ijver, de naauwgezetheid en vaderlandsliefde, waarmede zij hunne taak hebben afgelegd; en daarmede: Bonne reis!

Het hooge gewigt wel voorzeker: de begrootingswetten zijn aangenomen, is dat niet hoogst gewigtig. Trouwens de Regering is weder in staat gesteld om tot ultimo 1849 met vrije handen en onbelemmerd haren gang te gaan; schrijve dan schrijven en spreken wat wil, de Regering heeft geld en daarmede kan men immers doen wat men wil en het volk zal moeten betalen.

Wat al het overige betreft: *Advienne que pourra!*

Maar is het niet allerbetreurenswaardigst, dat een zoo kostbare tijd, kostbaar onder alle opzigten, zoo roekeloos verloren ga? Dat telken jare de *volks*-vertegenwoordigers op den bepaalden tijd bijeenkomen, eene zitting houden, welke geëenseerd wordt maanden lang te duren, doch waarvan het grootste gedeelte wordt doorgebragt met vacancie-houden en heen en weder reizen en slechts een geringe tijd aan de zoo gewigtige aangelegenheden des lands besteed wordt? Is het niet droevig dat de voorziening in het daarstellen van zaken, waaraan het welzijn des vaderlands zoo naauw verbonden is, zoo maar van jaar tot jaar verschoven wordt?

De verblindheid der Regering en van de meerderheid der Vertegenwoordigers is hiervan alleen de oorzaak. Men weet, men ziet, men ondervindt dagelijks, dat niets goeds tot stand kan gebragt worden, zoolang niet eene verbeterende hand aan onze instellingen wordt gelegd; doch liever dan daartoe over te gaan, laat men alles onvolmaakt en onafgedaan; oude gebreken blijven bestaan, nieuwe en noodzakelijke maatregelen blijven achter.

Onze Staat gelijkt naar een gebouw, hetwelk van alle kanten vol scheuren en gaten, op deszelfs grondslagen staat te waggelen; het is ook verweloos, de glazen zijn aan stukken, de bebangsels hangen aan flarden langs de muren, de sloten zijn verloopen enz.; men ziet evenwel in, dat noch behangen, noch verwen, noch reparatie baten kan, wijl het gebouw zelf ten val neigt en men zou moeten beginnen met dit eerst op nieuw op te trekken. Dit wil men echter niet; liever wil men het laten zoo als het is en zich vergenoegen met er nu en dan eenige balken tot ondersteuning tegen te plaatsen. Dit kan echter op den duur niet baten; indien men nog langer verzuimt, zal het geheel instorten en al wat er in is onder deszelfs puinen bedelven.

Zoo zal het ook met ons gaan, indien men den verderfelijken weg waarop men het land gebragt heeft, niet verlaat. Zij die zich in een groot fortuin, door voorouders nagelaten en door eigen pogen nog vermeerderd, verheugen; zij die zich aan landskas, waarin zoo menig zweetdruppel der verarmde natie nedervalt, vet gemest hebben, denken niet dat die ramp hen niet treffen kan, dat zij door hunne schatten tegen den alles vernielenden ondergang vrijgewaard zijn! zij zouden zich deerlijk vergissen en te laat zouden zij hunne dwaling inzien.

Neen, willen zij die verschrikkelijke ramp van zich zoowel als van de gansche natie afweren: zij beginnen dan, voor goed hun egoïsmus neder te leggen; zij zien eindelijk in, dat kleingeestige overheersching en financieele onderdrukking tot geen goed einde meer leiden kunnen, zij houden op, hunne kapitalen door opeengestapelde interesten te vermeerderen, maar brengen dezelve ten nutte, door nijverheid te ondersteunen en grootsche ondernemingen daar te stellen, waardoor de behoeftige burger den weg opengesteld vinde om zich door zijnen arbeid het tot het onderhoud zijns levens benoodigde te verschaffe; zij overtuigen zich eindelijk, dat de Natie uitgeput is, niet langer de haar opgelegde lasten dragen kan en dat het meer dan tijd is, dat die lasten van haren kromgebogen rug afgenomen worden, om gedragen te worden door hen, die zich in de pracht, wellusten en genoegelijkheden des aardschen levens baden; en in het belastingstelsel, hetwelk ons regeert, honderden van wegen vinden, om zoo weinig mogelijk in de onverzadigbare behoeften onzer ongelukkige schatkist bij te dragen.

Zoo en zóó alleen, namelijk door eene verbetering onzer instellingen en door eene gelijkmatigere verdeeling der belastingen, kan de ondergang, die ons bedreigt, vermeden worden; zonder dat, is die ondergang onvermijdelijk en te laat zal men berouw gevoelen, zoo vele waarschuwende stemmen in den wind geslagen te hebben.

ITALIE.

Men weet dat in Toskanen eene verandering ten gunste van de vrijheid van drukpers werd voorbereid; de algemeene verwachting is niet te leur gesteld, de groothertog heeft den 6 mei ll. het dekreet waarbij de wetgeving op de censuur gewijzigd wordt, uitgevaardigd. Een aantal volksvertooningen hebben doen zien dat hetzelve eenigzins aan de wenschen voldoet.

Het dekreet behelst 42 artikelen. Het eerste artikel vordert dat elk geschrift, voor de [illegible] door de censoren goedgekeurd zij; de [illegible] en tijdschriften zijn daarenboven nog [illegible] torisatie van het gouvernement onderw[illegible] gens art. 3 kunnen alleen te Florence, [illegible] Pisa, Sienna, Arezzo en Pistoja staatkundige bl[illegible] den uitgegeven worden; in elke dier steden [illegible] eene commissie van censuur zijn, het beroep op hare beslissingen zal zijn op den opperste[illegible] van censuur, welke te Florence geves[illegible]

De formaliteiten, welke gevorderd [illegible] een dagblad te stichten zijn [illegible] directeur rust al de verantwoordelijkheid [illegible]

derneming; hij behoeft geenen borgtogt te stellen, tenzij wij kunnen dien naam niet geven aan de som, welke hij verpligt is in de bank van leening neder te leggen, en van 140 tot 240 gulden verschilt, terwijl zij het laatste cijfer niet mag te boven gaan.

De straffen schijnen op den eersten oogopslag niet zwaar te zijn. In art. 30 leest men:

« Al degeen, die zonder de vereischte magtiging, door de drukpers een werk, een geschrift hoegenaamd zal openbaar gemaakt hebben, zich daartoe bedienende van eene bijzondere pers of van eenig ander werktuig, geschikt om te drukken, zal veroordeeld worden tot eene gevangenisstraf van een tot drie maanden en eene boete van 50 tot 150 kroonen ƒ 140 tot ƒ 240.

» In geval van herhaling zal de straf gebragt worden op eene gevangenis van drie tot zes maanden en de boete van 150 tot 300 kroonen. »

Er moet echter gezegd worden dat behalve de politiaire straffen, bij dit dekreet bedreigd, de procureur-generaal het regt behoudt de zaak als krimineel te beschouwen en als zoodanig te behandelen. Art. 18 behelst de eigenschappen, welke een werk hebben moet, om aan de censuur te ontkomen.

« De censoren zullen de openbaarmaking, door middel der drukpers, toestaan van elk geschrift, mits het de godsdienst en hare bedienaren, de openbare zeden, de regten en voorregten van het gezag, het Gouvernement en deszelfs magistraten, de waardigheid en de personen der vorsten, hunne geslachten en vertegenwoordigers, de eer der burgers niet aanrande en in het algemeen niets behelze wat op eenige wijze de goede orde en de rust van den staat zoo in deszelfs in- als uitwendige betrekkingen kan storen.

» Zal geoorloofd worden de uitgave van werken welke ten doel hebben de wetten en handelingen van het gouvernement te onderzoeken, mits dit onderzoek geschiede zonder te kort te doen aan den eerbied, welke aan het gouvernement verschuldigd is. »

De praktijk zal voorzeker het willekeurige, hetwelk in vele bepalingen dezer wet voorkomt, verbeteren; de openbare zeden moeten aan de wetten derzelver wezenlijke strekking geven. Het gewigtigste is niet schoone stelregelen te uiten en zich in derzelver toepassing niet te bekreunen; vrijheid in daden is beter dan in boeken.

DUITSCHLAND.

Het oostenrijksch gouvernement is zeer bekommerd over den deernisswaardigen toestand van Hongarye, ten gevolge der schaarschte van levensmiddelen. De opkooperijen hebben de plaag nog vergroot en de armoede mompelt luide genoeg om bezorgdheid te wekken. Men verzekert zelfs dat het onkundig volk reeds opgeruid is en men spreekt van de gevangenneming van eenen advokaat, Walachier van geboorte, Murgu genaamd, die beproefd zou hebben de algemeene ellende tot voorwendsel van oproerige bewegingen te doen dienen. Men voegt er bij dat deze Murgu reeds vroeger in eene zamenzwering te Bucharest welke tegen het leven van den hospidar gerigt was, gewikkeld het behoud van zijn leven te danken had aan de bemiddeling van den oostenrijkschen consul. Een brief uit Weenen meldt dat hij op nieuw ter dood veroordeeld is.

— Koninklijke commissarissen zijn naar Hongarije gezonden met last om krachtdadig tegen de opkoopers te werk te gaan en al zoodanige maatregelen te nemen als zij tot verligting van den nood der armen noodig zullen oordeelen.

— In de zitting van de Kurie der drie standen van den 8 mei is de beraadslaging over de wijziging van het reglement van den algemeenen landdag voortgezet. De meerderheid der vergadering heeft zich verklaard voor de weglating der bepaling van het reglement, krachtens welke de zinsneden der redevoeringen van sprekers, welke bij de publiciteit eenig gevaar konden opleveren, uit de verslagen der zittingen konden geschrapt worden. Een voorstel om de aanwijzing van een blad voor de openbaarmaking der verslagen van de zittingen weg te laten, is slechts zwak ondersteund geworden; dit was ook het geval met een voorstel tot oprigting van een speciaal blad, uitsluitend bestemd om de zittingen van den landdag mede te deelen.

Een voorstel strekkende tot vernietigiging der bepaling, waarbij de maarschalk van den landdag bevoegd verklaard wordt, om, wanneer hij het goedvindt, de openbaarmaking der zittingen te beletten, is met 205 tegen 160 stemmen aangenomen. Daarna heeft de meerderheid een voorstel van den heer Hansemann aangenomen, om te vragen dat de verzoekschriften tijdens den ganschen duur der zittingen zouden kunnen aangeboden worden. Eindelijk heeft de vergadering met eene groote meerderheid gestemd voor de weglating van art. 80, waarbij aan de afgevaardigden eene schadeloosstelling tijdens de zitting wordt toegekend. Het gedeelte van het reglement betreffende de kurie der heeren zal in eene volgende zitting behandeld worden.

— Het onlangs door de catholijken van Bonn gestichte en begiftigde gasthuis is nog niet geopend en reeds denkt de geest van liefde, welke het daarstelde, er aan, om daarbij een opvoedingsgesticht voor onderlooze meisjes te voegen. Het zijn weder de graaf van Furstenberg-Stammheim en de baron Boeselager die de eerste fondsen tot deze weldadige stichting aanbrengen. Het overige der som voor die nieuwe inrigting benoodigd, zal voltallig gemaakt worden door de vrijwillige giften der burgers van Bonn. Het plan dezer stichting is reeds aan de goedkeuring van het ministerie onderworpen. Men verwacht wel eenige moeijelijkheid, aangezien het onderwijs der weezen aan Zusters der Liefde moet aanvertrouwd worden en de minister der eerediensten en van het openbaar onderwijs op haar de besluiten zal willen toepassen, waarbij alle onderwijzers en onderwijzeressen verpligt worden, om voor gevolmagtigden der regering een examen af te leggen. Krachtens de statuten is het toevoorzigt over de instelling opgedragen aan de aartsbisschoppen van Keulen, die tevens het regt zullen hebben de voorzitters van deszelfs raad van beheer te benoemen en al de leden van dien raad te bevestigen.

WURTEMBERG. Naarmate de dag der verkiezing voor eenen nieuwen herder der kerk van Rottenburg nadert, verdubbelen de gebeden en de angstige verwachting der geloovigen. Men denkt dat de verkiezing nog vóór de Pinksterdagen plaats zal hebben. Tot heden waren slechts twee der drie kandidaten, door den H. Stoel aangewezen en door den koning aangenomen bekend; thans vernemen men dat de derde kandidaat is de heer Lipp, lid van den kerkelijken raad en deken der stad Ehingen. Die kerkelijke raad, waarvan de heer Lipp lid is, behoort tot het ministerie van binnenlandsche zaken, onder welks leiding de leden, die denzelven uitmaken het episcopaat beheerschen en zich maar al te dikwijls de voornaamste uitoefening van deszelfs regtsmagt aanmatigen. De deken van Ehingen moet voorzeker onder andere opzigten aanbevelenswaardig zijn als onder den titel van lid van zoodanigen raad, om door de Paus op de voordragt der drie kandidaten geplaatst te worden.

De *Duitsche Kronijk* meldt dat de deken en lid van den kerkelijken raad Lipp tot bisschop van Rottenburg gekozen is, daar echter andere wurtenbergsche dagbladen nog niets daarvan zeggen, durven wij deze tijding nog niet als echt mededeelen.

ENGELAND.

LONDEN, 15 mei. Het Hoogerhuis heeft zich gisteren op nieuw bezig gehouden met de beraadslagingen over het wetsontwerp betrekkelijk de toepassing op Ierland der engelsche armenwet, welk ontwerp onder den titel van *poor. law* (*Ireland*) *bill* zoo veel beweging onder de iersche aristocratie maakt.

In eene van deszelfs laatste zittingen had het Hoogerhuis, zoo als bekend is, met eene meerderheid van 19 stemmen een amendement van lord Monteagle aangenomen, strekkende om de wet van tijdelijken aard te maken.

Toen gisteren de voorlezing van het rapport, een maatregel, welke de derde lezing vooraf gaat, aan de orde van den dag was, heeft de markies van Lansdowne in het opstel van het rapport de weglating der woorden, welke van het ontwerp eenen tijdelijken maatregel maakten, gevraagd. De beraadslaging werd over dit voorstel geopend, en ten slotte werd het met 54 tegen 42 stemmen aangenomen. Alzoo heeft het ministerie, hetwelk, acht dagen geleden, eene meerderheid van 19 stemmen tegen zich had, gisteren eene meerderheid van 12 stemmen vóór zich gehad.

— Wij hebben reeds met een paar woorden vermeld, dat de heer Horsman in het Lagerhuis eene interpellatie aan lord John Russell gerigt had, ten einde te mogen weten, welke de inzigten van het kabinet zijn, nopens de daarstelling van diplomatieke betrekkingen met Rome. Wij kunnen daarvan thans eenige nadere bijzonderheden mededeelen.

» Ik verlang, zoo sprak de heer Horsman, aan den edelen lord eene vraag te stellen over een punt, hetwelk van het hoogst gewigt is in de algemeene staatkunde van Europa en de bijzondere belangen van dit land. Tusschen Engeland en de Italiaansche Staten bestaan vriendschappelijke diplomatieke betrekkingen, met uitzondering van Rome (hoort).

» Men heeft den twijfel geopperd of « indien Engeland zich bereid had getoond om met Rome vriendschappelijke diplomatieke betrekkingen aan te knoopen, het bij die mogendheid even veel bereidwilligheid zou aantreffen; doch daar de thans gekozen Paus den stelregel aangenomen heeft, dat de internationale betrekkingen der Staten door politieke en niet door godsdienstige beschouwingen geregeld moeten worden, en onlangs den gezant der Porte een gastvrij onthaal heeft doen genieten, zonder zich vernederd of bezoedeld te achten door de tegenwoordigheid van eenen mahometaan aan zijn hof, zijn er geene redenen te denken, dat hij zich niet vereerd zou vinden eenen vertegenwoordiger der Koningin van Engeland te ontvangen. Ik zal dus aan den edelen lord vragen of zijn beheer geen enkelen stap gedaan heeft, om onze betrekkingen met den H. Stoel op eenen meer vriendschappelijken voet te brengen. »

Lord John Russel heeft geantwoord:

» Ik kan alles bevestigen, hetgeen het geachte lid gezegd heeft over de vrijzinnige staatkunde van den tegenwoordigen Paus (hoor !) en ik geloof dat zijn verlangen is, dat tusschen dit land en den roomschen Staat meer geregelde diplomatieke betrekkingen tot stand komen. Ik zie met genoegen den weg, welken de Paus betreedt (bravo) en ben overtuigd dat deze de verbetering van den toestand van Italie ten gevolge zal hebben; ik aarzel niet te verklaren dat ik het wenschelijk acht, dat meer geregelde betrekkingen gevestigd worden. Doch het vraagstuk is, wat het regt betreft zeer ingewikkeld en van dien aard, dat het eenige debatten onder het staatkundig oogpunt zou kunnen uitlokken.

» De thans bestaande wetgeving is duister. Er komen in de Parlements-akten zekere woorden, zekere uitdrukkingen voor, waaraan het moeijelijk is eene juiste beteekenis te geven; en in den tegenwoordigen toestand geloof ik dat het niet voorzigtig zoude zijn H. M. aan te raden eenen minister met geloofsbrieven naar het hof van Rome te zenden. Wat het aanbieden van een ontwerp op dit stuk, ten einde de wet verstaanbaar te maken, betreft, ik acht zulks niet oorbaar op het einde eener zitting, welke reeds met zoovele zaken beladen is; doch het is een onderwerp, waaromtrent binnen kort, naar ik hoop, eenigen wetgevende

[illegible] zal genomen worden; trouwens ik acht wenschelijk dat er meer vriendschappelijke [illegible] betrekkingen tusschen dit land en [illegible] tot stand komen.

IERLAND.

De secretaris van den onderkoning van Ierland heeft eene proclamatie aan de bewoners der graafschappen Clare en Limerick uitgevaardigd, om hen uit te noodigen zich te onthouden van alle vereenigingen en handelingen als die, welke dezer dagen die graafschappen verontrust hebben, indien zij zich niet aan gestrenge maatregelen van beteugeling willen blootstellen.

— Uit Dublin schrijft men van den 13 mei:

«Al de heden uit de provincien ontvangene dagbladen behelzen de meest voldoende tijdingen over den toestand van de oogst.»

SPANJE.

MADRID, 11 mei. Volgens *El Faro* zou men van eene nieuwe ministerieele crisis spreken; de [illegible] van het kabinet zijn het niet eens omtrent de financiele wetten, welke bij de Cortes aangeboden moeten worden. Er was sprake van een ministerie Olozoga-Serrano en Salamanca, doch een ander gerucht verzekert dat het ministerie zich staande zal houden, met vervanging van den heer Pacheco door den generaal Narvaez of eenig ander lid der gematigde partij. De heer Pacheco zou zich met de ambassade van Rome of met het voorzitterschap van het Congres vergenoegen.

Men spreekt vooral van de combinatie Narvaez-Salamanca in de kringen, welke gewoonlijk het best onderrigt zijn, en volgens sommigen zou dezelve nog deze week tot stand komen.

— De heer de la Torre Ayllon, buitengewoon afgezant en gevolmagtigd minister van Spanje, is gisteren door de koningin dona Maria ontvangen. De gewone plegtpleegingen hebben in de fransche taal plaats gehad. De bij die gelegenheid gewisselde woorden waren allervriendschappelijkst.

— *El Tiempo* meldt dat het expeditie leger voor Portugal onmiddelijk georganiseerd is; elke van deszelfs twee afdeelingen bestaat uit twee brigaden, 3 regementen kavalerie, 4 batterijen en twee kompagnien sapeurs; behalve nog het geleide van het hoofdkwartier, bestaande uit jagers van Maria Christina en den gewonen staf.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 mei. De commissie van het hof der Pairs is heden ten 2 ure, onder het voorzitterschap van de heer Pasquier, vergaderd geweest om de instructie in de zaak van den generaal Cubieres voort te zetten. Ten 3 ure is zij uiteengegaan om morgen hare werkzaamheden te hervatten.

— Sedert twee dagen zijn een aantal arrestatien gedaan ter uitvoering van door den prefekt van policie uitgevaardigde bevelen. Onder de gearresteerden zijn er, die reeds in een aantal staatkundige regtsgedingen gewikkeld zijn geweest. Men zegt dat de door de overheden gedane huiszoekingen tot gewigtige ontdekkingen geleid hebben.

— Uit Marseille schrijft men van den 12 mei: De infant don Enrique is heden ochtend alhier van Civita-Vecchia aangekomen; hij heeft met zijne gemalin zijnen intrek genomen in het hotel Beauveau, onder den naam van graaf en gravin van Sevilla. Men verzekert dat de prins den 1 dezer maand [illegible] in den echt vereenigd is.

— Uit Vera Cruz verneemt men dat de aldaar residerende europesche consuls, geprotesteerd hebben tegen het nieuw tarief van regten, hetwelk de mexikaansche generaal, na de inneming dier stad, den vreemden handel heeft willen opleggen. De heer Glous, consul van Frankrijk is met het ter hand stellen van dit protest belast geworden.

— Te Kamerrijk is insgelijks de rust op eene ernstige wijze gestoord geworden.

NEDERLAND.

'sHERTOGENBOSCH, 17 Mei.

De Eerste Kamer der Staten Generaal zal op den 28 mei aanstaande bijeenkomen.

— De behandeling der zaak tegen den verantwoordelijken schrijver van het weekblad *Asmodée*, wegens het geincrimineerd artikel, in N°. 81 van *Asmodée* voorkomende, welke tegen heden bij de Arrond. Regtbank was bepaald; is, op verzoek van den beklaagde, door de Regtbank, zonder [illegible] verschuiving, bepaald op Maandag den 14 [illegible] aanstaande.

— Naar men verneemt zullen de pleidooijen in [illegible] voor den hoogen raad, kamer van burgerlijke zaken, aanhangige gedingen nopens de zeven kinderen, aanstaanden donderdag worden voortgezet en zal alsdan het woord gevoerd worden door den heer Faber van Riemsdijk, die voor den staat optreedt; zullende de heer de Pinto repliceeren.

— BREDA, 17 mei. Heden had op het toegenaamd Speelhuis, toebehoorende aan Z. K. H. prins Frederik, onder de naburige gemeente Teteringen, de sedert eenigen tijd bepaalde wetstrijd van handboog schutterijen plaats, door het aldaar bestaande gezelschap *de Eendragt*. Tot dezen waren vijftien gezelschappen opgekomen. Na eenen hevigen kamp werd de eerste medaille behaald door het schutters gezelschap *Gloria Sarawo*, te Boxtel en de tweede door *Willem Tell* te Breda, terwijl het gezelschap *Patrum Manes Nobiscum*, van Amsterdam de medaille der verstkomende schutterij bekwam.

LATERE BERIGTEN.

Te Weenen loopt het gerucht, dat keizer Nicolaas bij gelegenheid van zijne tegenwoordigheid te Warschau eene volslagene amnestie zal uitvaardigen.

— Prins Ernest, tweede zoon van prins Johann van Saksen en neef des konings, is den 12 mei te Dresden overleden.

— Wij hebben reeds gemeld dat de opstandelingen van Oporto de vredes voorstellen van den kolonel Wylde verworpen hebben. Zij vragen niets minder dan, de hervorming van het constitutioneel charter, de onmiddellijke bijeenroeping der Cortes, de benoeming van een progressistisch ministerie, aan de keus der junta overgelaten, de reorganisatie der burgerwacht, de bevestiging door de koningin van alle daden, benoemingen in het leger en in de burgerlijke administratie en van alle leeningen, sedert het begin van den burgeroorlog door de junta gedaan; de ontbinding van het leger der koningin en het behoud der oude en nieuwe graden door haar gewaarborgd of verleend aan de officieren van het oude leger der miguelisten.

De prins Louis-Napoleon Achille Murat, zoon van Joachim Murat, oud koning van Napels is den 15 april te Florida overleden.

De prins Jerome Bonaparte heeft aan de Kamer der Gedeputeerden een verzoekschrift gezonden, waarin hij voor zich en voor zijne familie den terugkeer naar Frankrijk vraagt.

Men zegt dat, behalven dit verzoekschrift, de prins aan den Koning geschreven heeft, om hem de verzekering te geven zijner gehechtheid aan het vaderland en aan de instellingen van 1830.

Mengelwerk.

DE SPOORWEG.

(*Vervolg.*)

VII.

Germaupré kon niet langer de bittere gewaarwordingen, waarvan zijn hart overstroomde, tegenhouden, en hij gaf aan de oude Martha zijne droevige bewondering over de verandering in het gedrag zijner dochter jegens hem te kennen.

— Wel, mijnheer, hebt gij zelf die goede jufvrouw niet aangespoord, wat meer uit te gaan? vroeg de oude dienstmeid.

— Voorzeker! maar ziet gij niet, dat zij mij thans het grootste gedeelte van den dag verlaat; zij, die eertijd verzekerde, niet het minste genoegen te kunnen smaken, wanneer zij wist, dat ik alleen was. Ja, goede Martha, mijn hart is diep geschokt; ik hield mij zoo wel van hare teederheid overtuigd, ik dacht niet dat er eene ziel was, welke bij die mijner dochter kon vergeleken worden; en zij, zij is onbestendig, wispelturig, tot zelf in hare heiligste neigingen!

— Spreek zoo niet, mijnheer! riep Martha met drift uit, gij lastert dat arme kind.

— Gave het de hemel! hernam de Blinde, zijne verdoofde oogen ten hemel slaande.

— Welnu, ik zeg u, ik, dat jufvrouw Laurentia nog even gelukkig is als vroeger, wanneer zij bij u is en u verzorgt.

— Ik wenschte u te mogen gelooven, maar de tastbare waarheid logenstraft uwe woorden.

Martha gaf een teeken van ongeduld.

— Altoo haar edel karakter, na tien jaren eener bewonderenswaardige zelfopoffering, te verzaken, ging de schilder op eenen smartelijken toon voort; waarom heeft zij nog niet een weinig gewacht? God zal weldra een wezen, hetwelk zichzelf en anderen tot last strekt, naar zich roepen.

— Gij zijt onregtvaardig, mijnheer,.... duizendmaal onregtvaardig....

— Misschien hebt gij gelijk Martha; maar zij zelve had mij geleerd, zooveel van haar te vorderen, ik was zoo gelukkig, wanneer ik wist dat zij bij mij was, wanneer ik hare stem of hare voetstappen hoorde, terwijl ik mij nu verlaten, dat zij de uren telt, welke zij nog aan mij geeft; ja, vervolgde hij, met toenemende levendigheid, ik heb twintig malen opgemerkt, dat zij juist den tijd, welken zij mij geeft, afmeet, en wanneer die dat gelegen is staat zij driftig op, alsof zij eene moeijelijke taak ten einde had gebragt.

Martha mompelde eenige woorden, welke echter het oor des grijsaards, die in zijne eigene gedachten te zeer verdiept was, niet troffen.

— Ach! vervolgde hij, alle rampspoeden zouden mij verkieslijker, dan deze, voorgekomen zijn, want mijn hart is doodelijk gewond.

— Zoudt gij dit denken, mijnheer, vroeg Martha, met hare eenvoudige openhartigheid, maar zoudet gij hetzelfde niet toen gij het gezigt verloren hadt? Dit was ook de verschrikkelijkste ramp, welke u kon overkomen. Welnu, indien gij eens vernaamt, dat uw klein vermogen verslonden is, zoudt gij weder hetzelfde zeggen.

— Voor Laurentia vooral zou ik deze ramp betreuren.

— En zij, dat lieve kind, zou alleen aan u denken.

De grijsaard schudde twijfelachtig het hoofd en zeide:

— Eertijds, ja, ware het waarheid geweest wat gij daar zegt, doch thans....

— Thans en altijd, viel Martha hem knorrig in de rede, mijnheer, mijnheer, gij zijt een ondankbare!...

— Martha!

— Ja, ik herhaal het, een ondankbare, wij dat lieve, engelachtige kind aan u alleen denkt, voor u alleen werkt, in één woord....

— Martha, wat wilt gij zeggen? vroeg Germaupré, hevig aangedaan.

— Ik doe misschien niet wel, maar dit is mij hetzelfde en gij zult alles weten; dan zullen wij zien of de verzekering der liefde van dat dierbaar kind voor u het grootste goed is.

— Verklaar u spoedig.

— Wanneer uwe dochter elken morgen hier komt, om te vernemen, hoe gij den nacht hebt doorgebragt, denkt gij zeker, dat zij zoo even opgestaan is? Wel dat geloof ik. Neen dan heeft zij reeds drie uren door de morsige straten van Parijs geloopen.

— Laurentia!

— Ja, mijnheer, dan heeft Laurentia reeds twee lessen in de muzijk, teekenkunst of weet ik wat, gegeven.

— Is het mogelijk!

— En al hare uitgangen die u zoo zeer beleedigen, hebben dezelfde beweegreden.

— Martha, spreekt gij waarheid?

— Hebt gij mij ooit op eene leugen betrapt?

— Maar waarom zou Laurentia zoo veel moeite doen, wanneer ons klein inkomen toereikend is voor onze behoeften?

De oude dienstmeid aarzelde eenige oogenblikken.

— Neen, goede Martha, ging de grijsaard voort, gij tracht te vergeefs mij te misleiden; Laurentia bemint de wereld even als zij voorheen haren vader beminde, van daar die verandering, die geene andere oorzaak heeft.

— Moet ik u dan alles zeggen?

— Hieldt gij dan nog iets voor mij verborgen?

— Ja, mijnheer, doch indien gij het overige weten wilt, moet gij mij eerst beloven dat het lieve kind altijd onkundig zal blijven, dat ik u alles veropenbaard heb; want zij zou het mij nooit vergeven.

— Ik beloof het u, ik beloof het u, antwoordde de grijsaard driftig.

— Wel nu, mijnheer, uw vermogen is u door eenen ellendeling ontstolen.

— Hoe, onze bankier L....

— Is uit Parijs gevlugt, na een aantal lieden menschen ongelukkig gemaakt te hebben.

Germaupré bleef eenigen tijd als verpletterd, het hoofd weder opbeurende zeide hij:

— O! ik herinner het mij nu; het is in de courant, dat Laurentia deze verschrikkelijke tijding gelezen heeft, niet waar?

— Ja, mij dunkt ik zie haar nog, toen zij, bleek en in tranen wegsmeltende, mij zeide: Martha, mijn vader moet altijd onkundig blijven van dit nieuw ongeluk; ik zal voor hem werken en hij zal het verlies van ons vermogen niet ontwaren; wat ons betreft wij zullen ons, indien het noodig is, alle ontberingen opleggen.

— O mijne edele dochter! riep de oude blinde: zult gij het mij ooit kunnen vergeven, dat ik aan u getwijfeld hebt? Zacht, engelachtig wezen, hetwelk ik miskend, beschuldigd heb, terwijl uw gansche leven daar was om mijne onregtvaardigheid te bewijzen.

— Ja, mijnheer, gij moogt wel berouw hebben; want gij hebt dat arme kind zoo vele tranen doen storten, dat ik het niet langer uit konde houden en u alles gezegd heb.

— Gij hebt gelijk, Martha.

— Gij zult aan uwe belofte denken, niet waar, mijnheer, en jufvrouw Laurentia zal niet weten dat ik haar verklapt heb?

— Wees gerust.

— Ik hoor haar juist, voegde de oude dienstmeid er bij; ik bid u, mijnheer, wees voorzigtig.

Toen Laurentia binnenkwam, kuste zij, als naar gewoonte, de hand haars vaders; sedert eene sombere ontevredenheid zich van zijne ziel had meester gemaakt, scheen hij niet weerzin dit blijk van kinderlijke liefde te ontvangen; ditmaal echter hield hij de hand zijner dochter vast en drukte die teederlijk in de zijne.

En Laurentia, die gewoon was in de gelaatstrekken van den blinde de aandoeningen zijner ziel te lezen, zag dat, gedurende hare korte afwezigheid, eene gunstige verandering bij hem had plaats gehad. Deze gedachte vervulde haar met de grootste blijdschap, ofschoon zij de oorzaak van dien terugkeer van liefde niet giste; doch zij had dien zoo vurig van den hemel afgesmeekt, dat zij vermeende verhoord te zijn.

Toen zij hunnen soberen maaltijd geëindigd hadden, zeide Germaupré aan Laurentia, dat indien zij niets anders te doen had, hij gaarne eene wandeling met haar over de *boulevards* zou doen. Nieuwe verandering, welke zijne dochter nog meer verblijdde: want sedert eenigen tijd had haar vader halstarrig alle voorstel van dien aard van de hand gewezen. Hare taak was voor dien dag afgeloopen, zij antwoordde dus, dat zoo eene wandeling haar hoogst aangenaam zoude zijn.

Men was in het einde der maand april; het weder was buitengemeen zacht voor den tijd van het jaar en de boomen langs de *boulevards* prijkten met hun pas uitkomend groen, welks schoonheid zoo korte dagen duurt. Germaupré sprak weinig, maar al zijne antwoorden ademden zooveel liefde, dat Laurentia's hart van vreugde opsprong.

— Waar zijn wij nu, mijn kind? vroeg de blinde eensklaps.

— Op den hoek van den Boulevard du Temple, vader.

— Dat dacht ik wel. Eertijds woonde daar een koopman in schilderijen, Jacomeni genaamd, woont hij er nog?

— Ja mijn vader, antwoordde Laurentia, haren vader met eenige verwondering aanziende.

— Ik heb dikwijls zaken met hem gedaan, hernam Germaupré; hij was een gemoedelijk man, Ik ving toenmaals slechts mijne loopbaan aan en de behoefte aan geld deed mij meer dan een mijner schilderijen ver beneden de waarde verkoopen.

Eene droevige herinnering ontrukte eenen zucht aan Laurentia's hart; zij trachtte dadelijk eene andere wending aan het gesprek te geven.

— Laat ons nu huiswaarts keeren, hernam de oude.

Den volgenden nacht kon de heer Germaupré geen oogenblik rusten, een hevige strijd had in zijn binnenste plaats; zijne rede, zijne liefde voor zijne dochter beveelden hem eene groote opoffering en toch ontbrak hem de moed daartoe. Het was alsof het plan, hetwelk hij vormde, de laatste banden, welke hem nog aan de kunst, die hij zoozeer bemind had, hechtten, verbreken zoude; zijne ziel ontwaarde die smart, welke ons aangrijpt, wanneer men van vrienden scheidt, die men niet meer weder zal zien. Doch, hoe lang en hardnekkig de strijd ook ware, de uitkomst konde niet twijfelachtig zijn; de oude schilder nam een moedig besluit, en wilde deszelfs uitvoering niet vertragen.

Dadelijk trekt hij bevig aan de schel en Martha komt in allerijl binnen.

— Hoe, mijnheer, reeds op? vroeg zij verbaasd.

— Is Laurentia uitgegaan? vroeg Germaupré.

— Reeds een uur geleden.

— Zoo, Martha; ga nu oogenblikkelijk naar den hoek van den boulevard du Temple bij eenen kunstkooper, Jacomeni genaamd, en breng hem hier.

— Wat hebt gij met dien kunstkooper te doen?

— Ga slechts, gij zult het weten; doch haast u; want alles moet afgedaan zijn eer mijne dochter terugkomt.

— Maar, mijnheer, wat moet ik aan dien Jacomeni zeggen?

— Dat eene goede zaak voor hem te doen is. Draal nu niet langer, ga, wie weet of ik het besluit nog zou willen.

— Ach! dacht Martha; zou de goede heer zijne zinnen verloren hebben?

— Laurentia en gij zult nog gelukkig kunnen zijn en ik zal er nog misschien wel aan gewennen.

Zoodra de meid vertrokken was, plaatste Germaupré zich voor het laatst bij zijne geliefde schilderijen, tot welker opoffering hij besloten had; maar Laurentia zou nu niet meer verpligt zijn, hem te verlaten om hare vermoeijende werkzaamheden te verrigten, en kon hij de rust zijner welbeminde dochter en het geluk van haar altijd bij zich te hebben, wel te duur koopen?

Die schilderijen werden hem eertijds door zijnen leermeester nagelaten als een blijk zijner achting en omdat hij hem, onder al zijne leerlingen, als dengene, die vooral bestemd was, om zijnen roem levend te houden, beschouwde. Ook, ondanks het gebrek, hetwelk Germaupré vaak bij zijne intrede in de loopbaan geleden had, dacht hij er nimmer aan, om in den verkoop dier schilderijen eenige hulpmiddelen te zoeken. Thans echter moet de kunstenaar voor den vader onderdoen, een pligt, heiliger dan de dankbaarheid jegens zijnen voormaligen weldoener, moet zijn gedrag regelen; hij aarzelt niet meer, zijn besluit is genomen en hij wil zelfs het leedwezen onderdrukken, opdat Laurentia niet gisse, hoe hard dit offer hem valt.

(Vervolg hierna.)

Correspondentie.

Wij hebben eenen brief van CHRISTIANUS ontvangen, ten antwoord op den uitval van de *Kerkelijke Courant* en van den *Evangelische Kerkbode*, waarin hij de hen aangewezen fout erkent. CHRISTIANUS verklaart noch *Jesuit*, noch *Ultramontaan* noch *R. Katholijk* te zijn, noch te behooren tot de *bisschoppelijke clerezy*, en alleen deze verklaring af te leggen, om de *Noord-Brabander* vrij te spreken van de beschuldiging, hem (volgens Christianus) door de *Kerkelijke Courant*, welke wij niet lezen, aangewreven, alsof hij uit religiehaat gehandeld had, en te verdedigen tegen het smakelijk opschrift van den *E. K.: eerlijkheid van den Noord-Brabander*. Wij plaatsen deze regelen om CHRISTIANUS genoegen te geven; daar wij de beschuldiging der *Kerk. Ct.* niet kennen en die van den *E. K.* verachtten. Indien de *E. K.* zoo *eerlijk* was, zou hij aan eene Redactie zelve de *Ingezondene Stukken* niet toeschrijven; maar veel beters heeft men van die zijde niet te wachten, en daarom is het, in onze oogen, nutteloos en papier om vuil te maken. Intusschen doet het ons leed, aan CHRISTIANUS te moeten melden, dat wij het door hem bedoelde besluit, niet dan na rijp overleg en om de gewigtigste redenen, hebben genomen en wij daar dus niet van afgaan. Wat zijne redenering omtrent de terugwerkende kracht betreft, dezelve gaat niet op tegenover eene onafhankelijke redactie.

Advertentien.

*** Er wordt gevraagd, om dadelijk in Dienst te treden, een HUISKNECHT, van de Roomsch Katholijke Godsdienst, niet beneden de 30 jaren, voorzien van loffelijke getuigschriften, geschikt tot het oppassen van eenen ziekelijken Heer en het verrigten van Huis- en Tuinwerk.

Men adressere zich in persoon of per *vrachtvrije Brief*, onder Ls. VD., aan de Boekhandelaars BROESE en COMP., te *Breda*.

LANDHUISHOUDKUNDIG CONGRES.

Overeenkomstig het algemeen geuit verlangen wordt de *Eerste Vergadering*, te *Arnhem* UITGESTELD tot Donderdag den 8 Julij eerstkomende, en de *Zamenkomst der Commissien* tot Woensdag den 12 des avonds ten 7 uur. De bezoekers, alsmede de leden der *Geldersche Maatschappij van Landbouw*, worden verzocht, zich bij hunne aankomst ter stede te willen aanmelden bij den Heer Mr. *H. J. VAN GENNEP*, te *Arnhem*.

Voor het Rijk.

Bekendmaking.

De ONTVANGER DER REGISTRATIE EN DOMEINEN TE Sint OEDENRODE zal, ten overstaan van den Notaris *J. A. ABRAHAM DE MUNCK*, residerende te *Veghel*, op Donderdag den 27 Mei 1847, des voormiddags om 10 ure, aan Sluis n° 5 onder *Veghel*, in het openbaar

Verpachten:

HET GRASGEWAS,

over het Saisoen van 1847, staande op de Leidijken der Zuid-Willemsvaart, tusschen *Erp* en *Middelrode*.

De Ontvanger voorn.

BLANKEN.

Graanmarkt

van 'sHERTOGENBOSCH, Maandag en Dingsdag 17 en 18 mei.

ROGGE ƒ 15.65 ƒ 16,00 a ƒ 16.40.
BOEKWEIT ƒ 10.85 a ƒ 11.25 ƒ 11.60.
HAVER ƒ 5.40 ƒ 5.75 ƒ 5.95.

EINDHOVEN den 18 Mei 1847.

De prijzen der Granen zijn heden alhier geweest:

Een Nederlandsch Mud Rogge.	ƒ 15,08.
— — Boekweit.	- 9,60
— — Haver.	- 5,70.
— — Pond Roggebrood.	- 0,15½
— — Boter.	- 0,60.

AMSTERDAM, 17 Mei.

Tarwe bij gerijven tot ca. vorige prijzen bij partijen men lager hebben kunnen koopen. In entr.: 128 p. Stett. f 558. In cons.: 130 p. witb. Pools, f 600; 126 p. bonte dito f 585, 560; 126 p. Vries. f 520; 128 p. b. Pools. f 580; 126 p. j. Rijn f 540; 126 p. j. Zeeuws. f 540.

Rogge slap tot verlaagde prijzen met weinig omgang. In cons. 121 p. n. Inl. f 450: 118 p. Odessa f 430; 119 p. dito f 435, 119 p. Pruis. f 450.

Garst lager afgegeven; 108 p. n. Deensche f 320.

Haver iets beter, 68, 71 p. Voer f 187; 81 p. Tijm f 418.

Beurs van Amsterdam.

Maandag 17 Mei ten 4 ure.

W. S. 2½ pCt. 57 [illegible], ⅞. Dito 3 pCt. 70½. Dito Certific. 4 pCt. 89⅝, ½. Am. Synd. 3½ pCt. 87⅝. Handelm. 172½, 173⅛, ¼. Ardoins 85 p. st. 19 [illegible]. Dito 500 p. st. 19, 18⅝. Dito Coupons 15⅝, ⅞. Spanje Binnenl. 3 pCt. 29⅞, [illegible]. Portug. 3 pCt. 37. Dito 4 pCt. 36⅝. Oude Russen 105. Dito 4 pCt. 88⅝. Do. Stieglitz en Co. 88 [illegible]. Metalliek 102⅝. Mexic. van 100 p. st. 18⅞. Peru 28 [illegible].

OPGAVEN van de HOOGTE der Rivieren DE MAAS te Grave en van de DIEZE te 's Bosch, waargenomen des morgens ten 8 ure.

DATUMS	MAAS TE GRAVE: BOVEN AP.		GEWASSEN	GEVALLEN	DIEZE TE 'S BOSCH: BOVEN O.		ONDER O.		GEWASSEN	GEVALLEN
Mei	ell.	dm.	dm.	dm.	ellen	dm.	ellen	dm.	dm.	dm.
17	6	45	»	1	»	»	»	»	»	[illegible]
18	6	42	[illegible]	[illegible]	»	»	0	60	3	»
19	»	»	»	»	»	»	0	60	»	»

De O. te 's Bosch is 4 el 11 duim boven AP.

Hoogte van den Rijn te Keulen, 16 Mei, voet 5 duim.

Ter Drukkerij van D. A. H. DE ROOY te 's Bosch.